

92/2011

LAUSUNTO JULKISHALLINNON PERUSTIETOVARANTOJEN RAJAPINNAT (PERA)-
TYÖRYHMÄN TULOKSISTA

Valtiovarainministeriö on 9.6.2011 kirjatulla kirjeellä pyytänyt Pirkanmaan liitolta lausuntoa Julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat (VM125:06/2007) -työryhmän tuloksista. Työryhmän työn tavoitteena on ollut yhtenäistää tietovarantojen käyttöä luomalla yhteinen tekninen ratkaisumalli, jolla eri tietovarannot tarjotaan niitä tarvitsevien tietojärjestelmienkäyttäjäksi. Yhtenäinen ratkaisu tietovarantojen rajapintapalveluiden toteuttamiselle parantaa hallinnon edellytyksiä toteuttaa sähköisiä asiointipalveluja sekä poistaa päällekkäisyyttä palvelujen kehittämisessä.

Työssä on kuvattu tekniset linjaukset tietoteknisten palveluiden rajapintojen toteutukseen ja määritely, kuinka vastuut palvelua kutsuvan ja palvelua tarjoavan organisaation välillä jakautuvat. Työryhmän tuottamat määritellyt tietovarantojen rajapintapalveluiden toteuttamiselle ovat osa julkisen hallinnon yhteistä arkkitehtuuria.

Määritely rajapintaratkaisu soveltuu käytettäväksi myös yleisemmin tietojärjestelmäpalveluiden rajapinnoissa sekä aineistojen välitysratkaisuissa. Työssä ei ole otettu kantaa yksittäisiin rajapintoihin eikä siihen kuinka rajapinnat käytännössä toteutetaan.

Atk-asiantuntija Jouni Nukkala:

PERA-määrittelyn tavoite on hyvä ja sen käyttöönottoa tulee viedä eteenpäin, jotta perustietovarantojen rajapinnat saataisiin toimimaan yhteen eri organisaation kesken. Ongelmana on kuitenkin se, että julkishallinnon organisaatioilla on käytössään keskenään erilaisia tietojärjestelmiä useilta eri toimittajilta joihin yhteisen rajapinnan rakentaminen on haastavaa ja vaatii runsaasti taloudellisia resursseja. Yhteinen rajapintamäärittely pitää ehdottomasti saada aikaiseksi ja sen tulee olla ominaisuus, joka sisältyy julkishallinnon uusiin tietojärjestelmiin.

Rajapintamäärittelysten avulla Pirkanmaan liitto voi saada käyttöönsä esimerkiksi tilasto- ja paikkatietoaineistoja käyttäjäystävällisemmin ja vastavuoroisesti jakaa omia perustietovarantojaan muille organisaatioille käyttölupaehtojen mukaisesti. Tietovarantojen siirto pitää kuitenkin toteuttaa tietoturvallisesti, tiedon eheys ja käyttöoikeudet huomioiden.

Yhtenä esimerkkinä Pirkanmaan liitto on sitoutunut ottamaan käyttöönsä Inspire-direktiivin mukaisen tietojärjestelmän paikkatietojen osalta vuoden 2013 aikana.

Perusedellytys rajapintamäärittelysten käyttöönotolle Pirkanmaan liitossa on niiden valmistuminen ajallaan ja käyttöönotolle on laaja yhteinen hyväksyntä ja tahto. Pirkanmaan liitto tarvitsee ulkopuolista tukea PERA-määrittelysten mu-

kaisien tietojärjestelmien käyttöönotolle. Tukea tarvitaan erityisesti hankinnan vaatimusmäärittely-, asennus- sekä käyttöönottovaiheissa.

Julkishallinnon käyttämien tietojärjestelmät tulisi standardoida Suomessa ja kokonaiskoordinointi tietohallinnon järjestelmien kehittämisestä tulee siirtää viranomaisvetoiseksi. Julkishallinnon organisaatiot pitää velvoittaa hankki-
maan sellaisia uusia tietojärjestelmiä, jotka mahdollistavat yhteisen rajapinnan perustietovarantoihin eri järjestelmien välille. Velvoitteen toteutumista tulee seurata.

PERA-määritysten käyttöönottoon saattaa liittyä seuraavia haasteita/riskejä: Määrityksen valmistuminen viivästyy ja määrätyks koskee vain uusia tietojärjestelmiä. Organisaatioilla on käytössä pitkään sellaisia tietojärjestelmiä, joihin ei saa rakennettua yhteistä rajapintaa perustietovarantoja varten kohtuullisella kustannuksella.

Pirkanmaan liitto antaa Valtionvarainministeriölle Julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat (VM125:06/2007) -työryhmän tuloksista seuraavan lausunnon:

Työryhmän väliraportin tulokset ovat oikean suuntaisia. Pirkanmaan liitto katsoo, että perustietovarantoja yhdistävät rajapinnat tulee ottaa käyttöön määrityksien valmistumisen jälkeen uusia tietojärjestelmiä hankittaessa. Pirkanmaan liitolla ei huomautettavaa lausuntopyyntöön liittyvään dokumentaatioon.

Esa Halme
Maakuntajohtaja

Petri Pikkuaho
Hallintojohtaja